

Příklady dobré praxe (3)

Z Lisabonu o e-Governmentu 2. část

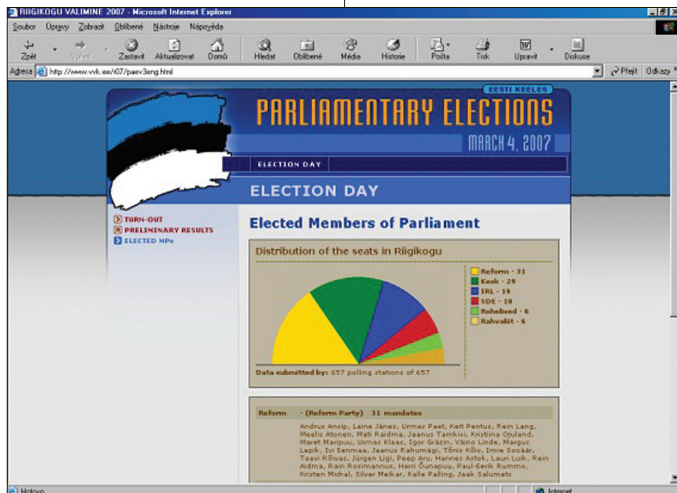
Celou konferencí o e-Governmentu se mimo jiné prolnal aspekt problematiky měření nákladů a efektivnosti investic do jednotlivých projektů elektronizace veřejné správy. Kvůli chybějícím

a zabránění stavu, aby občané i firmy byli nuceni státu poskytovat opakovaně stejné údaje. Na tomto místě stojí za příklad Bulharsko, jehož ministr pro veřejnou správu a její reformu v rámci konfe-



nástrojům a často i údajům je pak nemožné nejen měření rozvoje samotného e-Governmentu, ale například i vlivu investic a nákupů veřejné správy na růst ICT sektoru a potažmo celé ekonomiky. Součástí konference o e-Governmentu byla

rence zmínil, že od roku 2008 nebudou mít jednotlivé složky státní správy možnost požadovat od občanů údaje, které již jednou byly státu poskytnuty. Ke snížení nákladů může pomoci i vyžadování pouze elektronických dokumentů podobně, jako



i výstava European eGovernment Awards 2007, v rámci které se představilo 52 nejlepších projektů Evropy www.epractice.eu/cases/awards2007. Už v minulém díle byly zmíněny některé zajímavé projekty, přibližme si další z nich.

Jak zefektivnit výkon veřejné správy

Snížení administrativní zátěže a plně elektronizace agendy není možné v žádné zemi dosáhnout bez vzájemného propojení registrů

státní správy Dánska a Švédska akceptují pouze elektronické faktury a tím pomáhají ke snížení nákladů jak na straně veřejné správy, tak na straně podnikatelů. Jiný pohled na jednodušší a efektivnější výkon veřejné správy přináší francouzský projekt AdminH24 www.administration24h24.gouv.fr. Na stránce www.formulaires.modernisation.gouv.fr „Formulaires en ligne“, je pak na jednom místě soustředěno velké množství tradičních papírových formulářů

řů s možností jejich zasílání on-line. V souvislosti s bezpečností a důvěryhodností informací poskytovaných státní správou rakouský zástupce zmínil mimořádnou důležitost srozumitelnosti státní správy pro občany, čemuž v Rakousku napomohlo i sjednocení veškerých elektronických formulářů. Každý uživatel internetu tak okamžitě pozná, že se jedná o státní dokumenty. V rámci konference a doprovodné výstavy nebylo zapomenuto ani na elektronickou demokracii a možnosti účasti občanů na rozhodovacím procesu. Vzhledem k dynamickému vývoji celého sektoru lze předpokládat, že možnost volit z domova od počítače se již brzy stane

běžnou součástí e-Governmentu. Jako příklad může posloužit estonský iVote www.vvk.ee/engindex.html, prostřednictvím kterého bylo při letošních volbách odesláno 3,4 % všech hlasů. V příštím pokračování si přiblížíme projekt HoReCa1, který zvítězil v jedné z kategorií prestižní soutěže European eGovernment Awards 2007 (vítězové soutěže viz rámeček). Na příkladu holandského projektu si zároveň vysvětlíme stále populárnější pojem 1-stop-shop.

Mgr. Jiří Průša
odbor projektů
e-Governmentu
Mgr. Filip Šváb
Stálé zastoupení ČR při EU

Lepší veřejné služby pro růst a zaměstnanost

Better public services for growth and jobs

Nizozemí (Amsterdam): HoReCa1 www.amsterdam.nl/horeca

Participace a transparentnost

Participation and transparency

Norsko: Mypage www.norge.no

Sociální vliv a koheze

Social impact and cohesion

Francie (Besançon): Besançon.clic www.besancon.fr

Účinná a efektivní administrativa (veřejná správa)

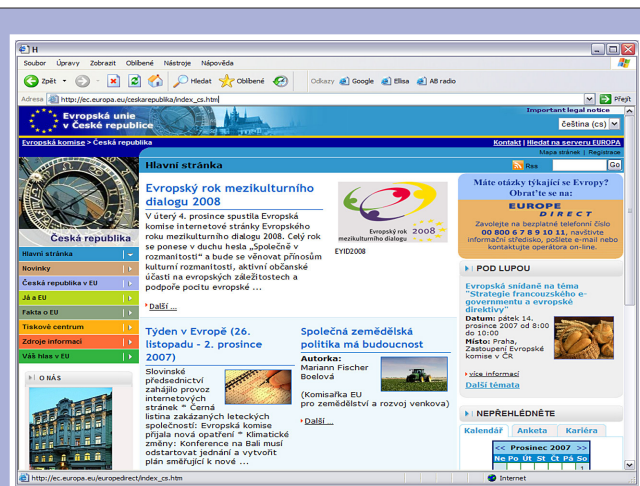
Effective and efficient administration

Německo (Brémy): The German Administration Services Directory www.finanzen.bremen.de/info/egovernment

Nejvíce inspirující projekt:

Most inspiring good practice

Itálie: The Online Police Station www.commissariatodips.it



Nepřehlédněte

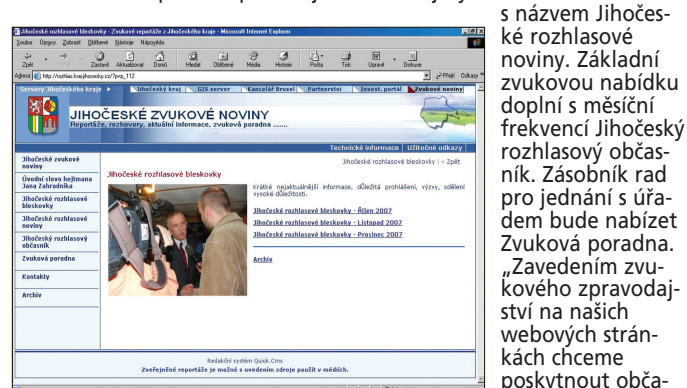
Zastoupení Evropské komise v České republice spustilo nové internetové stránky www.evropska-unie.cz. Naleznete zde širokou škálu informací v češtině. Stránky se nejen oblékly do nového grafického kabátu, ale došlo i k novému uspořádání rubrik, které jsou nyní mnohem přehlednější a usnadňují orientaci každému, kdo stránky navštíví, ať již jde o studenta, občana, podnikatele či novináře.

-moz-

Další krok v zájmu zvyšování informovanosti veřejnosti učinil Krajský úřad Jihočeského kraje na svých webových stránkách. Od 1. listopadu mohou zájemci na internetu kraje nejen vyhledávat potřebné údaje v textové podobě, ale i vyslechnout si Jihočeské zvukové noviny. Jihočeský kraj je tak prvním z krajů, který formou zvukového zpravodajství zprostředkuje veřejnosti nejdůležitější události, rozhodnutí a pro-

Jihočeský web informuje občany i zvukem

hlášení v návaznosti na činnost svých orgánů. Co do rozsahu a obsahu mají Jihočeské zvukové noviny čtyři základní formáty. Zvukové beskovky zachycují v krátké zpravodajské podobě aktuální informace. V rozšířené podobě přibližuje dění v kraji týdenní souhrnné relace



s názvem Jihočeské rozhlasové noviny. Základní zvukovou nabídku doplní s měsíční frekvencí Jihočeský rozhlasový občasník. Zásobník rad pro jednání s úřadem bude nabízet Zvuková poradna. „Zavedením zvukového zpravodajství na našich webových stránkách chceme poskytnout občanům větší komfort v přístupu k informacím, otevřenost a transparentnost politiky krajské samosprávy i chodu úřadu a v neposlední řadě i lákavější možnost přijímání informací prostřednictvím nových technologií. Předpokládáme, že tento krok vytvoří prostor pro sledování aktuálního dění i osobám nevidomým či se zbytky zraku,“ řekl ředitel Krajského úřadu Jihočeského kraje Luboš Průša. Zároveň zdůraznil, že se jedná o již šestý projekt, jehož prostřednictvím se letos na internetu kraje navýšil okruh dostupných informací a rad. „Od letošního roku si mohou občané vyslechnout na našich webových stránkách zvukové záznamy z jednání zastupitelstva, spustili jsme diskusní fórum k novému stavebnímu zákonu a nad rámec zákonných povinností zveřejňujeme i veřejné zakázky malého rozsahu. Zvláštní prostor je nově věnován přehledu investičních příležitostí v našem regionu a do chodu jsme uvedli i databázi pro vyhledávání projektových partnerů. Do konce roku hodláme ještě zprovoznit databázi zpracovatelů projektů pro žádosti o dotace ze strukturálních fondů EU,“ upřesnil ředitel Luboš Průša. Do Jihočeských zvukových novin se lze zaposlechnout buď přímo na adrese rozhlas.kraj-jihocesky.cz a nebo vstupem přes internetové stránky Jihočeského kraje www.kraj-jihocesky.cz.

MARIA PTÁČKOVÁ
tisková mluvčí KÚ JK

O zpracování knihoven spravovaných Muzeem Brněnska

Na konci roku 2005 převzalo Muzeum Brněnska do správy knihovnu Benediktinského opatství Rajhrad a začátkem následujícího roku zpřístupnilo na svých webových stránkách listkový katalog této knihovny. Dne 14. června 2006 byla slavnostně otevřena badatelská služba ke studiu knih jak z knihovny Muzea Brněnska, tak také publikací patřících do knihovny Benediktinského opatství Rajhrad. V polovině roku 2006 byl rovněž pořízen knihovní systém a začalo se s elektronickou katalogizací knihoven. V elektronickém katalogu, který je rovněž zpřístupněn na stránkách Muzea Brněnska www.muzeumbrennska.cz, je zpracováno na 6500 svazků monografických titulů, 1150 starých tisků, na 400 titulů periodik a asi 400 historických map. V současné době také probíhá jednání o zasílání záznamů do databáze spravované Souborným katalogem ČR. Souborný katalog ČR soustřeďuje ve své bázi údaje o dokumentech ve fondech českých knihoven. V loňském roce také Muzeum Brněnska začalo s digitalizací rukopisů, které patří do fondu knihovny Benediktinského opatství Rajhrad. V roce 2006 byl digitalizován jeden husitský rukopis, v letošním roce byla zhotovena digitální kopie dalších dvou rukopisů.

-pvl-

Sondy do nitra internetu 144

RDF a URI – poctivý základ sémantického internetu

RDF (Resource Description Framework), česky systém popisu zdrojů, je jazyk založený na XML technologii poskytující základní aparát pro připojování metainformací k obecně libovolnému informačnímu zdroji na webu. Metainformace (metadata) jsou obecně vzato „informace o informacích“, v rámci specifikace RDF jsou „informacemi popisujícími webové zdroje“. Mohou být také definovány jako (strukturovaná) data o datech.

Proč zavádět metadata? Ačkoliv obsah WWW je strojově čitelný, není strojově pochopitelný. Je velice těžké cokoliv na webu automatizovat a pro množství informací, které web obsahuje, není ani možnost rozumné ruční správy informací. Navrhovaným řešením je použití metainformací k popisu informací tvořících web, a to tak, aby bylo možné s daty pracovat v určitém inteligentně-automatickém režimu.

Metadatový model RDF je založen na myšlence přiřazení výrazu ve tvaru předmět-vlastnost-objekt k jednotlivým zdrojům. Těmto výrazům se v RDF terminologii říká trojice. Předmět určuje, o jaký zdroj jde a vlastnost určuje charakter zdroje a vyjadřuje vztah mezi předmětem a objektem. Například jeden způsob reprezentace výroku: „Obloha má modrou barvu,“ v RDF je trojice textových řetězců: předmět je „obloha“, vlastnost je „má barvu“ a objekt je „modrá“. Každý informační zdroj na internetu je tak v podání RDF popsán trojicemi výrazů.

Pro vyjádření sémantiky webových zdrojů se však jako nejvhodnější jeví XML syntaxe RDF (dále jen RDF/XML). RDF/XML umožňuje přiřazení vybraných vlastností určitému webovému zdroji, případně vyjádření vztahů mezi takovými zdroji. Webovým zdrojem pak rozumíme každý objekt, kterému je přiřazen jednoznačný identifikátor ve formátu URI a který je dostupný prostřednictvím služby WWW.

Následující ukázka ilustruje použití RDF k popisu článku publikovaného na webu:

```
<rdf:RDF xmlns:rdf="http://www.w3.org/1999/02/22-
rdf-syntax-ns#"
  xmlns:vcard="http://www.imc.org/vcard/3.0/"
  xmlns:dc="http://purl.org/dc/elements/1.1/">
  <rdf:Description about="http://www.sport.cz/
  fotbal/2003/12/04/spartachelsea.html">
    <dc:Title>Sparta Chelsea 0:1</dc:Title>
    <dc:creator rdf:resource="http://www.sport.cz/authors/
    PetrMatulik"/>
    <dc:date>2003-12-04</dc:date>
  </rdf:Description>
  <rdf:Description about="http://www.sport.cz/authors/
  PetrMatulik">
    <vcard:fn>Petr Matulik</vcard:fn>
    <vcard:email>petramatulik@email.cz</vcard:email>
  </rdf:Description>
</rdf:RDF>
```

Způsob popisu zdrojů na internetu je hlavní oporou Sémantického webu, což je návrh konsorcia W3C a také určitý evoluční stupeň World Wide Webu, ve kterém mohou aplikace ukládat, vyměňovat si a používat strojově čitelné informace distribuované přes síť. Sémantický web je chápán jako rozšíření, informační nadstavba, přidaná hodnota současného webu, kde informace mají svůj dobře definovaný význam, který umožní počítačům a lidem spolupracovat. Sémantický web představuje ideální reprezentaci dat na WWW. Jeho základem je technologie **RDF**, která integruje širokou škálu aplikací využívajících syntaktický zápis v **XML** a identifikátory **URI** pro pojmenovávání zdrojů. Zkratka **URI** znamená **Uniform Resource Identifier**. Tedy jedinečná identifikace zdroje. Je to obecně použitelná množina na všechny druhy adres. Skládá se z adresy objektu a schématu. Schémata je mnoho. Mezi nejznámější patří například http, ftp, nebo file. Za každým schématem se pak píše dvojtečka. Po schématu následuje adresa objektu. Její forma závisí na druhu schématu. Pro http použijeme dvě lomítka a adresu zdroje. Ve výsledku vypadá URI takto: http://adresa_zdroje. **URL** je zkratka pro **Uniform Resource Locator** a je podmnožinou URI. Je to neoficiální název pro často používaná schémata jako http, mailto a podobně. Zkratka URL je vzhledem ke druhu zdroje mnohem konkrétnější.

Kde s RDF začít?

W3C – World Wide Web Consortium: www.w3.org/RDF/

Ing. EVŽEN VANĚK
EVANEK Web Design Studio
evanek@evanek.cz